

13.10.2020

Hallituksen esitys ei muuttunut riittävästi – soten tavoitteisiin ei päästä

Palvelujen yhdenvertainen saatavuus, hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen ja kustannusten kasvun hillintä ovat uudistuksen keskeiset tavoitteet. Esityksestä puuttuu edelleen keskeisiä keinoja näihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

- Yritysten ja järjestöjen hyödyntämisellä on mahdollista saavuttaa edellä mainittuja tavoitteita. Tämän osalta neuvotteluissa tehdyt viilaukset eivät ole riittäviä. Kyse on yhä ollut yritysten ja järjestöjen resurssien hyödyntämisen eriasteisista rajoituksista, eikä siitä, että näiden toimijoiden potentiaalia olisi alun perinkään haluttu ottaa uudistuksen voimavaraksi
- Palvelusetelin käytön mainitaan olevan sallittua. Tämä on hyvä, mutta palvelusetelin ja esimerkiksi henkilökohtaisen budjetin käyttöön tulisi pikemminkin kannustaa, ja lainsäädäntöön lisätä velvoitteita palvelusetelien käyttöön vähintään silloin, kun oma kapasiteetti ei riitä
- Sote-kustannusten kasvun hillitseminen edellyttäisi, että palvelujen järjestäjillä olisi tarkka tieto siitä, mitä palveluja tarjotaan ja mitä ne maksavat. Tätä varten olisi luotava läpinäkyvä julkisten palvelujen kustannuslaskennan malli ja hyvinvointialueille velvoite noudattaa sitä. Hallitus ei maininnut tällaisesta, päinvastoin – hallituksen mukaan hyvinvointialueet saavat aina lisärahoitusta neuvottelemalla. Tämä ei kannusta parempaan tuottavuuteen
- Hallitus ei maininnut, että esitys sisältäisi julkisen palvelulupauksen määrittelyä tai edes pyrkimystä selventää sitä, mistä palveluista yhteiskunta vastaa. Tämän olisi sisällyttävä esitykseen
- Hyvinvointialueiden ja sosiaali- ja terveysministeriön välistä suhdetta on pyritty selventämään siten, että ohjauksella ei puututtaisi yksityiskohtaisesti tai velvoittavasti hyvinvointialueen tehtäviin ja palvelutuotantoon. Tämä on hyvä korjaus. Silti hyvinvointialueilla olisi nykyisiä kuntia kapeampi mahdollisuus päättää tarkoituksenmukaisesta palvelutuotantorakenteesta alueensa asukkaille
- Esitys ei sisällä hyvinvointialueiden vastuuta toimivista palvelumarkkinoista. Järjestämisvastuullisen tahon on luotava markkinat, ylläpidettävä niitä ja aitoa vuoropuhelua yritysten ja muiden tuottajien kanssa
- Hallituksen tiedotustilaisuuden jälkeen jäi epäselväksi, onko järjestölähtöisen toiminnan edellytykset huomioitu lausuntokierroksella ollutta esitystä paremmin. Järjestölähtöisen auttamistyön mahdollisuudet pitäisi nivoa tiiviimmin osaksi apua ja tukea tarvitsevan ihmisen palvelukokonaisuutta ja tälle pitäisi luoda edellytykset hyvinvointialueiden rakenteessa
- Hallituksen mukaan hoitotakuun kiristämisestä säätäminen etenee, mikä on positiivinen uutinen
- Esityksestä puuttuvat kattavat ja tietoon perustuvat vaikutusten arvioinnit, esimerkiksi sote-alan 18 000 yrityksen ja 10 000 järjestön osalta. Myöskään yritysten ja järjestöjen hyödyntämisen rajoittamisen vaikutuksia ei ole arvioitu

Hallituksen uudessa esityksessä näkyy valitettavasti edelleen, että valmistelua ei ole alusta alkaen tehty avoimesti ja kuunnellen niitä tahoja, joihin esitys vaikuttaa – kuten elinkeinoelämää ja järjestöjä. Viimeistään eduskuntakäsittelyssä tilanne on korjattava. Hallituksen on pystyttävä tekemään uskottava, tavoitteita kohti menevä ja tulevaisuuden tarpeisiin vastaava uudistus, joka on perustuslain mukainen.

Helsingissä 13.10.2020

Ilkka Oksala

johtaja

ilkka.oksala@ek.fi

p. 050 301 8590

Johanna Sipola

johtaja, vaikuttaminen ja kilpailukyky

johanna.sipola@chamber.fi

p. 050 352 1172

**KESKUS-
KAUPPAKAMARI**

Piia-Noora Kauppi

toimitusjohtaja

piia-noora.kauppi@finanssiala.fi

p. 020 793 4210

Satu Grekin

toiminnanjohtaja

satu.grekin@kuntoutusyrittajat.fi

p. 050 550 3488

Jarno Talvitie

elinkeinoasioiden asiantuntija

jarno.talvitie@hyvinvointiala.fi

p. 050 569 5755

Anssi Kujala

varatoimitusjohtaja

anssi.kujala@yrittajat.fi

p. 0400 567 925

Ulla-Maija Rajakangas

toimitusjohtaja

ulla-maija.rajakangas@hyvinvointiala.fi

p. 0400 37 4164

Ismo Partanen

toiminnanjohtaja

ismo.partanen@lpy.fi

p. 040 518 5799

Panu Tast

toimitusjohtaja

panu.tast@naery.fi

p. 029 3000 901

